

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

جوانان یاوران مهدی علیه السلام

نویسنده:

محمد باقر پورامینی

ناشر چاپی:

بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود علیه السلام

فهرست

۵	فهرست
۷	جوانان یاوران مهدی علیه السلام
۷	مشخصات کتاب
۷	فصل اول؛ جوانان یاوران مهدی علیه السلام
۷	اشاره
۷	وصف جوان
۸	پیشگامان پیروزی
۸	فصل دوم؛ یاران صبح
۸	اشاره
۹	یاران جوان
۹	۳۱۳ فدایی
۱۰	شب واقعه
۱۱	دست بیعت
۱۱	حضور زنان
۱۱	نژادهای گوناگون
۱۲	شعار سپاه
۱۲	فصل سوم؛ نشانه ها
۱۲	اشاره
۱۲	دلباختگی به خدا
۱۳	فرمانبری و شیدایی
۱۴	بصیرت و بینش
۱۴	قدرت و شجاعت
۱۴	دوستی و ایثار

۱۵ ..... نظم و ترتیب

۱۵ ..... فصل چهارم؛ امیران نور

۱۵ ..... اشاره

۱۵ ..... دولتمردان محبوب

۱۶ ..... فصل پنجم؛ گام در گام گل

۱۶ ..... اشاره

۱۷ ..... آمادگی و انتظار

۱۷ ..... رسم دوستی

مشخصات کتاب

سرشناسه: پورامینی، محمدباقر، ۱۳۴۷- عنوان و نام پدیدآور: جوانان یاوران مهدی (ع)/ محمدباقر پورامینی. مشخصات نشر: تهران: بنیاد فرهنگی حضرت مهدی مدعود علیه السلام، ۱۳۷۹. مشخصات ظاهری: ۴۸ ص؛ ۲۰ × ۱۱ س.م. شابک: ۲۰۰۰ ریال: ۹۶۴-۷۴۲۸-۲-۰۲؛ ۴۰۰۰ ریال (چاپ ششم) یادداشت: این کتاب با فروست در سال ۱۳۸۰ توسط همین ناشر منتشر شده است یادداشت: چاپ ششم: پاییز ۱۳۸۲. یادداشت: کتابنامه به صورت زیرنویس. موضوع: م ح م د بن حسن (عج)، امام دوازدهم، ۲۵۵ق. - یاوران. موضوع: مهدویت. رده بندی کنگره: BP۲۲۶/۴ پ ۹ ج ۹ ۱۳۷۹ رده بندی دیویی: ۲۹۷/۴۶۲ شماره کتابشناسی ملی: م ۸۱-۱۵۴۹۵

فصل اول؛ جوانان یاوران مهدی علیه السلام

اشاره

«یاران مهدی علیه السلام همگی جوانند.» این کلام زیبا و ترجمان سخن مولا- علی علیه السلام، ارمغانی برای نسل نو است. کنکاش در شناخت شخصیت جوان و آگاهی از توان و کارآمدی آنان در تاریخ اسلام، چرایی جوان بودن یاران حضرت مهدی موعود علیه السلام را پاسخ می گوید.

وصف جوان

جوانی بهار سبز حیات است و فصل شیرین زندگی را در جوانی می توان جست. نشاط، شادابی، تلاش، اراده، پشتکار، نیرو، احساس، نوگرایی، فضیلت جویی و دهها ویژگی دیگر در این مقطع جلوه می کند. جرقه های هویت جویی و استقلال طلبی که به نوعی همراه با بازیابی و بازسنجی گذشته خود و جامعه است، نخست در دوران جوانی زده می شود. و بالاخره امید به آینده برجسته ترین نمای زندگی یک جوان است. او وقتی به حال و شرایط موجود خود عشق می ورزد و از اراده و تلاش برخوردار * * * کتاب الغیبه، شیخ طوسی، ص ۲۸۶. (صفحه ۶) می گردد که افق آینده خود را شفاف و روشن ببیند. این نشاط امید بخش، به منزله نیروی محرکه ای برای حیات و لذت بردن از کار و کوشش است. نیاز نسل نو پیام آوران دین به نیازهای درونی، خواسته های عمومی و کارآیی جوانان نظر داشتند و دیگران را به درنگ در نیازهای این قشر و رفتار نیک و سرشار از مهربانی با ایشان، فرا خوانده، می فرمودند: * جوان، نازک دل تر از دیگران است. ۱ * دل جوان، همچون زمین خالی است که هر چه در آن کاشته شود آن را می پذیرد. ۲ * جوانان را دریاب! آنان زودتر از دیگران به کارهای خیر روی می آورند. ۳ * آداب و رسوم خویش را به فرزندانان تحمیل نکنید، که آنان برای زمانی غیر از زمان شما آفریده شده اند. ۴ پیشوایان ما با توجه به نیاز واقعی نسل نو، رهنمودها و برنامه های تربیتی خود را در این محور * * * * ۱- امام صادق علیه السلام: «لان قلب الشاب ارق من قلب الشيخ». ر.ک: بحار الانوار، محمد باقر مجلسی، ج ۱۲، ۲۸۰. ۲- امام علی علیه السلام: «قلب الحدث كالارض الخاليه ما القى فيها من شى قبلته». وسائل الشيعه، ج ۲۱، ص ۴۷۸؛ تحف العقول، حرانی، ص ۶۸. ۳- امام صادق علیه السلام: «عليك بالاحداث فانهم اسرع الی کل خير». ر.ک قرب الاسناد، عبدالله بن جعفر حمیری، ص ۶۱. ۴- شرح نهج البلاغه، ابن ابی الحدید، ج ۲۰، ص ۲۶۷. (صفحه ۷) متمرکز کرده، به راهنمایی جوانان پرداختند و کانون دل ایشان را با نور ایمان روشن ساخته، منشور زندگی زیبا و جان بخش را به آنان ارزانی داشتند. در پرتو این توجه برخاسته از زاویه آینده نگری و آینده بینی، بسیاری از جاذبه های انحراف رنگ باخته، دام

دزدان دل و اندیشه جوان برجیده گردید. نتیجه این سیستم تربیتی آن شد که در هر برهه و دوره ای، جوانان پیشتازان پیشرفت دین و کلید کامیابی پیامبران دینی بشمار می آمده اند.

پیشگامان پیروزی

پس از بعثت پیامبر اسلام، روی آوری جوانان به آیین محمد(ص) دوچندان بود. آنان با الهام از فطرت پاک خویش، پیشاهنگ پیروان اسلام گردیده، با شور و نشاط گرداگرد پیامبر (ص) جای گرفتند، و با حضور سبز و چشمگیر خود، قلب پیام آور وحی را شادمان ساختند، حضوری که در کلام حضرت محمد(ص)، این گونه وصف شده است: «ان الله بعثني بشيرا و نذيرا، فخالفتني الشبان و خالفتني الشيوخ». خداوند مرا به پیامبری برانگیخت، پس جوانان با من پیمان بستند و یاریم کردند و بزرگسالان به (صفحه ۸) مخالفتم برخاستند. ۱. روحیه ایثار و جانفشانی جوانان مهاجر و انصار، دین اسلام را از گزند خطرات و تهدیدهای دشمنان مصون می داشت، این حافظان راستین، راست قامت و استوار، حریم دین را پاس داشتند و از فرمانبری و یاری پیامبر کوتاهی نمی کردند. علی بن ابی طالب علیه السلام سرآمد جوانان مسلمان بود که ماندنی نداشت و نقش نخست را در دفاع از اسلام انجام داد و در تمام صحنه ها، بی ادعا اما از سر اخلاص پیشگام بود، همو می گوید: «هنگامی که همه سستی ورزیدند، به کار پرداختم، و آنگاه که همه نهان شدند، خود را آشکار ساختم، و چون همه در گفتار در ماندند، به گشادگی سخن گفتم. و گاهی که همه ایستادند، به نور خدا در راه تاختم. آوایم فروتن از همگان، و رتبهم برتر از این و آن. در راه فضیلت عنان گشاده راندم، و مرکب مسابقت را از همه پیشتر جهاندم. همانند کوهی ایستاده بودم، که تندرش نتواند جنباند، و گردباد نتواندش لرزاند. نه کسی را بر من جای خرده ای بود و نه گوینده ای را مجال طعنه ای». ۲. * * * * ۱- ر.ک: جوان، محمد تقی فلسفی، ج ۲، ۲۴۸-۲- نهج البلاغه، خطبه ۳۷، ص ۳۸. (صفحه ۹) کوهم و هستی من، بنیاد اوست و شوم چون کاه یادم یاد اوست جز به باد او نجند میل من نیست جز عشق احد سرخیل من ۱ از جوانان دیگری چون جعفر بن ابی طالب، زید بن حارثه، مصعب بن عمیر، عبدالله بن مسعود و جابر بن عبدالله نیز می توان یاد کرد که در کنار دهها جوان دیگر انجمن مؤمنان جوان را شکل داده، در رکاب پیامبر جنگیدند و با تصدی مدیریت های مختلف سیاسی، نظامی، قضائی و مذهبی کارآمدی و شایستگی خویش را نشان دادند، وصف حضور زیبای ایشان در این سخن رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم هویدا است: «به وسیله جوانان یاری شدم.» در عهد ائمه اطهار قدس سرهما نیز حضور نسل نو، جلوه های درخشانی به یادگار گذارد، از آن میان: * علی علیه السلام با مجاهدت سرداران رشید و جوانش، حماسه های بزرگ دوران حکومت را آفرید. * حادثه کربلا- از نمادهای ماندگار حضور فعال و ایثار گرایانه جوانان شیعه است. .. و اما نقش جوانان در حوادث و تحولات عصر ظهور حضرت حجت علیه السلام چگونه خواهد بود. انزوا، خمودگی و انحطاط! و یا حضوری پر نشاط، و آکنده از امید. امید به آینده ای زیبا! در سایه سپهر سعادت، حضرت مهدی علیه السلام و حکومت عدالت گستر او. * * * ۱- مثنوی معنوی، مولوی، دفتر اول. (صفحه ۱۰)

فصل دوم؛ یاران صبح

اشاره

(صفحه ۱۱) «پیشینیان بر آنان سبقت نگرفته اند و آیندگان به آنان نخواهند رسید.» ۱ ظهور مهدی علیه السلام با اجتماع یاران او قرین است؛ اصحاب سخت کوشی که با حضور خود فرمان موعود را لیبیک گفته، گرد آفتاب وجودش حلقه می زنند تا در رکاب او وعده الهی را تحقق بخشیده، حاکمیت دولت اهل بیت علیه السلام را بر جهان بگسترانند. صبحی دگر می آید ای شب زنده

داران! از قلّه های پر غبار روزگاران * * * * ۱- پیامبر(ص): «لم یسبقهم الاولون و لا یدرکه الاخرون.» بشاره الاسلام، ص ۵۴. (صفحه ۱۲) از بیکران سبز اقیانوس غیبت می آید او تا ساحل چشم انتظاران آید به گوش از آسمان: اینست مهدی! خیزد خروش از تشنگان: اینست باران!۱

یاران جوان

بیشتر یاران قائم، «جوان» اند؛ ۲؛ آنگونه که امیر سخن، علی علیه السلام بدان بشارت داده است: «ان اصحاب القائم شباب لا کھول فیهم الا کالکحل فی العین أو کالملح فی الزاد، و اقل الزاد الملح.» ۳. «یاران قائم جوان هستند. در میان آنها پیرمرد یافت نمی شود به جز مانند سرمه در چشم و نمک در طعام، که کمتر از هر ماده در طعام نمک آنست.» موعود نیز هم خود «جوان» است، و هر چند که صدها سال از حیات او گذشته، لیک به اعجاز الهی، سیمایش به مانند جوانی خوش چهره می ماند. امام حسن علیه السلام در بیان این نکته می فرماید: * * * * ۱- سید حسن حسینی. ۲- جوان بودن یاران مهدی علیه السلام لطمه ای بر جایگاه پیران با ایمان نزده، بر عدم همراهی ایشان گواهی نمی دهد، زیرا بجز سیصد و سیزده یار اصلی، مؤمنان بسیاری نیز گرد مهدی علیه السلام و فرماندهان جوانش جمع گشته، ایشان را یاری خواهند نمود. ۳- غیبه النعمانی، ص ۳۱۵، اثبات الهداء، ج ۳، ص ۵۱۷. بحار، ج ۵۲، ص ۳۳۳، ینایع الموده، ج ۳، ص ۶۶، الملاحم و الفتن، ص ۱۱۸. (صفحه ۱۳) «خداوند مهدی را به قدرت خویش در سیمای جوانی کمتر از چهل سال آشکار و ظاهر می کند.» ۱. به تماشای طلوع تو، جهان چشم به راه به امید قدمت، کون و مکان چشم به راه به تماشای تو ای نور دل هستی، هست آسمان، کاهکشان، کاهکشان چشم به راه ۲

۳۱۳ فدایی

یاران مهدی علیه السلام ۳۱۳ نفر هستند. به تعداد یاران پیامبر اکرم در جنگ بدر. و به تعداد یاران طالوت در نبرد با جالوت. ۳. این رقم در بسیاری از روایات معتبر شیعه ۴ و سنی ۵ به ما رسیده است؛ از جمله فرمایش پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم: * * * * ۱- «.. ثم ینظره بقدرته فی صورۃ شاب دون اربعین سنه..». کمال الدین، ۳۱۵. ۲- زکریا اخلاقی. ۳- پیامبر (ص): «و علی عدۃ اصحاب طالوت الذین جاوزوا النهر.» (یاران مهدی) به تعداد اصحاب طالوت اند که از نهر گذر کردند. بشاره الاسلام، ص ۲۰۰ / و ر.ک: الحاکم، ج ۴، ص ۵۵۴، عقد الدرر، ص ۵۹۴- ر.ک: کمال الدین، شیخ صدوق، ص ۶۷۲؛ بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۵۶ و ج ۵۲، ص ۳۴۱؛ غیبه نعمانی، ص ۱۹۵ و ۳۱۵؛ نور الثقلین، حویزی، ج ۱، ص ۱۳۹؛ کفایه الاثر، ص ۲۶۳؛ صراط المستقیم، ج ۲، ص ۲۵۸؛ منتخب الاثر، ص ۱۶۶، ۴۶۸ و ۴۷۶؛ معجم احادیث الامام المهدی علیه السلام، ج ۴، ص ۹. ۵- الحاوی للفتاوی، سیوطی، ج ۲، ص ۱۵۰. (صفحه ۱۴) «عدد یاران مهدی ۳۱۳ نفر - به تعداد اصحاب بدر - است.» ۱. و سخن پیشوای ششم علیه السلام: «هرگاه ۳۱۳ نفر - به تعداد اصحاب بدر - گرد امام جمع شوند، بر حضرت قیام با شمشیر واجب خواهد شد.» ۲. همچنین در تفسیر آیه [الامه المعدوده] ۳ به عدد یاران امام اشاره شده است: امام علی علیه السلام: «امه معدوده، اصحاب ۳۱۳ نفره قائم هستند.» ۴ امام باقر علیه السلام: «یاران قائم ۳۱۳ نفرند، قسم به خدا آنان امه معدوده هستند.» ۵. احادیثی نیز نقل است که بر رقمهای چون ۵ هزار، * * * * ۱- «عدتهم ثلاثمائة و ثلاثه عشر رجلا عدۃ اصحاب بدر..». الملاحم، ابن طاووس، ص ۶۳. ۲- «لو اجتمع علی الامام عدۃ اهل بدر ثلاثمائة و بضعة عشر رجلا لوجب علیه الخروج بالسيف». معجم احادیث الامام المهدی علیه السلام، ج ۴، ص ۹. ۳- «و لئن اُخْرنا عَنْهُمْ الْعَذَابُ الی اُمَّةٍ مَعْدُودَةٍ لَيَقُولُنَّ مَا يَحْبِسُهُ» [سوره هود، آیه ۸. ۴- «الامه المعدوده اصحاب القائم الثلاثمائة و البضعة عشر». تفسیر القمی، ج ۱، ص ۳۲۳. * بضع: از سه تا ده را گویند، که مراد از روایت فوق همان سه است. ۵- «اصحاب القائم علیه السلام الثلاثمائة و البضعة عشر رجلا، هم و الله الامه المعدوده التي قال الله فی کتابه..» تفسیر العیاشی، ج ۲، ص ۵۷. (صفحه ۱۵) ۱۰ هزار و ۱۲ تا ۱۵ هزار نفر

تاکید دارد. ۱ و یا بر زنده شدن (رجعت) و همراهی بسیاری از برجستگان دین و مؤمنان گواهی می دهد. ۲. البته این ارقام متفاوت و مختلف منافاتی با رقم واقعی اصحاب امام زمان ندارد، بلکه ۳۱۳ نفر، همان یاران اصلی و نخست امام بوده، که با گردآمدن ایشان، دعوت قائم علیه السلام آغاز می شود و سپس با جذب و گردآمدن دیگر دوستان و ارادتمندان مهدی علیه السلام، حرکت شکل می گیرد. کلام امام صادق علیه السلام بر این نکته اشاره دارد که: پس از اجتماع ۳۱۳ یار، امام تا هنگام گردآمدن ده هزار نفر، در مکه اقامت کرده، و پس از کامل شدن راهی مدینه می شود. ۳. امام جواد علیه السلام به «صحیفه مختومه» ای اشاره می کند که در آن مشخصات یاران مهدی علیه السلام ثبت است: «همراه قائم علیه السلام صحیفه مهر شده ای هست که اسامی یارانش همراه با ویژگیها، شهر، آراستگی ها و کنیه هایشان در آن نوشته شده است.» ۴ * * * * ۱- غیبه نعمانی، ص ۳۰۷؛ الملاحم و الفتن، ابن طاووس، ص ۶۵؛ بحار الانوار، ج ۶۰، ص ۳۱۶. ۲- ر.ک: معجم احادیث الامام المهدی علیه السلام، ج ۴، ص ۸۲. ۳- ر.ک: الارشاد، شیخ مفید، ج ۲، ص ۳۸۳. ۴- «مع القائم صحیفه مختومه، فیها عدد من اصحابه باسمائهم و بلدانهم طبائعهم و حلالهم و کناهم...» بشاره الاسلام، ص ۹ (صفحه ۱۶)

شب واقعه

حادثه موعود از یک شب جمعه ای آغاز می شود. بیا که رایت منصور پادشاه رسید نوید فتح و بشارت به مهر و ماه رسید جمال بخت ز روی ظفر نقاب انداخت کمال عدل به فریاد دادخواه رسید ز قاطعان طریق این زمان شوند ایمن قوافل دل و دانش، که مرد راه رسید کجاست صوفی دجال چشم ملحد شکل بگو بسوز که مهدی دین پناه رسید امام زمان، در میان درب خانه خدا و در کنار رکن و مقام می ایستد و آنگاه بانگ بر می آورد: «ای فرماندهان من! ای نزدیکان من! ای کسانی که خداوند پیش از ظهور من آنها را برای یاری من در روی زمین ذخیره کرده است! بسوی من بشتابید و به فرمان من گردن نهید.» ۲ صدای آن حضرت در شرق و غرب جهان به گوش یارانش می رسد و آنها که در محرابهای خود و یا بر فراز رختخواب های خود هستند در یک لحظه بانگ * * * * ۱- حافظ شیرازی. ۲- بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۳۳. (صفحه ۱۷) امام را می شنوند و به سوی او می شتابند. ۱. مبدء حرکت یاران از سراسر جهان، و مقصد شهر شریف مکه است: «در حالیکه جوانان شیعه در پشت بام خانه هایشان خوابیده اند یک مرتبه چون قطعه های ابر پاییزی در یک شب از تیره های مختلف بدون وعده قبلی بسوی صاحبشان برده می شوند صبح همگی خود را در مکه معظمه می یابند و دور شمع وجودش گرد می آیند.» ۲ امام صادق علیه السلام می فرماید: «هنگامی که به امام زمان اذن ظهور برسد خدا را با اسم اعظمش می خواند و همه یارانش از سراسر جهان گرد می آیند که آنها یاران پرچمدار او هستند. گروهی از آنها شبانه از بسترهایشان ناپدید می شوند و صبح در مکه حاضر می شوند و برخی از آنها آشکارا دیده می شوند که روی ابرها راه می روند.» ۳ * * * * ۱- همان کتاب. ۲- امام باقر: «بینا شباب الشیعه علی ظهور منازلهم نیام اذ توافوا الی صاحبهم فی لیلۃ واحدۃ علی غیر میعاد، فیصبحون بمکه یجمعون قزعا کقزع الخزیف من القبایل». بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۷۰، نعمانی ۱۷۰. ۳- «اذا اذن الامام دعا الله باسمه (ای باسم الله الاعظم) فاتیحت له صحابته و هم اصحاب الالویه: فمنهم من یفتقد عن فراشه لیلۃ فیصبح فی مکه و منهم من یری یسیر فی السحاب نهارا». بحار، ج ۵۲، ص ۲۸۶. (صفحه ۱۸) پیشگویی از حضور سریع و اعجاز گونه یاران مهدی در سخنان ائمه اطهار علیهما السلام بسیار بیان شده است، از جمله امام علی علیه السلام می فرماید: «آنها شبانه از بسترهایشان ناپدید می شوند و صبح در مکه حاضر می شوند و برخی از آنها در روز روشن بر فراز ابرها راه می روند آنها با نام، نام پدر، لقب و دیگر خصوصیاتشان شناخته می شوند.» ۱ امام رضا علیه السلام در تفسیر آیه [اینما تکنونوا یأت بکم الله جمیعا] بر این مهم اشاره می نماید: «همانا قسم به خدا آن هنگام که قائم قیام کند، خداوند یاران شیعه را از سراسر دنیا گرد می آورد» ۳ امام صادق علیه السلام از حضور همه یاران در شب موعود، چنین خبر می دهد: «خداوند آنها را در یک شب جمعه در

مکه معظمه و در بیت الله الحرام گرد می آورد که حتی یک نفر از آنها تخلف نمی کند، آنگاه در کوچه های مکه به راه می افتند تا برای خود سُکنایی پیدا کنند، مردم که افراد ناشناسی را در میان خود می بینند - در حالیکه از ورود هیچ قافله ای به قصد حج عمره، تجارت و غیره اطلاعی ندارند - از این رهگذر به یکدیگر می گویند: افراد ناشناسی می بینیم که تا به امروز در این * * * * * ۱- «انهم لمفتقدون عن فراشهم لیلا فیصبحون بمکه و بعضهم یسیر فی السحاب نهارا، غیبه نعمانی، ص ۱۶۸. ۲- سوره بقره، آیه ۱۴۸. ۳- «و ذلک و الله ان لو قد قام قائمنا یجمع الله الیه شیعتنا من جمیع البلدان». مجمع البیان، ج ۱، ص ۲۳۱. (صفحه ۱۹) شهر آنها را ندیده ایم! اینها اهل یک شهر و یک قبیله و یک تیره و یک نژاد نیستند و خود هیچ اهل و عیال و وسیله و مرکبی همراه ندارند.» ۱

دست بیعت

مسجد الحرام، مکان دیدار یاران با مهدی موعود علیه السلام و انجام بیعت با حضرت است. شب وصلست و طی شد نامه هجر سلام فیه حتّی مطلع الفجر ۲ «۳۱۳ نفر در همین مسجد شما - مکه - گرد می آیند که مردم مکه می دانند که از پدران و نیاکان آنان متولد نشده اند.» ۳ نخستین کسی که با مهدی علیه السلام بیعت می نماید، جبرئیل امین است؛ همان فرشته وحی و حامل علم الهی، که از سوی خدا تمام نعمتهای علمی و عطایای معنوی از اوست. پس از بیعت او، ۳۱۳ یار جوان با امام زمان علیه السلام بیعت کرده، پیمان وفاداری و اطاعت با او می بندند. ۴ * * * * * ۱- بشاره الاسلام، ص ۲۱۰. ۲- حافظ شیرازی. ۳- امام صادق علیه السلام: «سیاتی من مسجدکم هذا یعنی مکه ثلثمائۀ و ثلث (ثلاثۀ) عشر رجلا، یعلم اهل مکه انه لم یلدهم آبائهم و لا اجدادهم..» بصائر الدرجات، ص ۳۱۱. ۴- امام باقر علیه السلام: «..فیکون اول خلق الله یبایعه جبرئیل، و یبایعه الثلثمائۀ و البضعۀ العشر رجلا». تفسیر العیاشی، ج ۲، ص ۵۶ (صفحه ۲۰) بنا بر گفته امام باقر علیه السلام، محل بیعت بین رکن و مقام است. ۱

حضور زنان

زنان متعهد در طول تاریخ حماسه ها و قیام ها، نقش چشمگیری داشته، پیام آور حضور توأم با عزّت و عفت بوده اند. وجود پنجاه «زن جوان» در میان ۳۱۳ یار امام زمان علیه السلام، حکایتگر جایگاه ویژه آنان در عصر ظهور است. امام باقر علیه السلام: «سوگند به خدا، سیصد و سیزده نفر بدون وعده پیشین گرد می آیند، در میان آنان پنجاه زن هست.» ۲ بی شک کار آمدی زنان در عرصه هایی جلوه می نماید که با سرشت و طبیعت ایشان سازگار باشد، از این رو سرپرستی و انجام امور بهداشت و درمان را می توان یکی از کارکردهای آنان نام برد. این نکته را از سخن امام صادق علیه السلام پیرامون آن دسته از زنانی که رجعت نموده، و در زمره یاران عمومی مهدی علیه السلام قرار می گیرند، می توان فهمید، امام می فرماید: * * * * * ۱- «یبایع القائم بین الرکن و المقام ثلاثمائۀ و نیف..». منتخب الاثر، ص ۴۶۸، بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۳۴. ۲- «و یجی ء والله ثلاثمائۀ و بضعۀ عشر رجلا فیهم خمسون امرأة». العیاشی، ج ۱، ص ۶۴. (صفحه ۲۱) «همراه مهدی علیه السلام سیزده زن هستند. آنان مجروحان را مداوا می کنند و از بیماران جنگی پرستاری می نمایند، چنان چه زنان در زمان پیامبر اسلام (ص) همراه او بودند.» ۱

نژادهای گوناگون

اصحاب قائم علیه السلام از نژاد خاص، قبیله ای با سابقه یا کشوری معروف گزینش نمی کردند، زیرا این نهضت یک قیام عدالت گسترانه است. و در راستای تحقق اسلام ناب، نژادپرستی در آن جایی ندارد. یاران امام زمان علیه السلام از سراسر جهان و دورترین شهرها و به تعبیر روایات از «اقالیم الارض» و «اقصی البلاد» گرد هم می آیند. امام صادق علیه السلام از حضور تعدادی از اهل نوبه -

که به ظاهر سپاه پوستند - در میان یاران مهدی خبر می دهد. ۲. اگر در روایات بر «عجم» (غیر عرب) بودن یاران * * * * ۱- «يَكُنْ مَعَ الْقَائِمِ ثَلَاثَ عَشْرَةَ امْرَأَةً.. يَدَاوِينُ الْجَرْحَى، وَ يَقْمُنُ عَلَى الْمَرْضَى كَمَا كَانَ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ». آنگاه امام به درخواست سؤال کننده، نام نه نفر از ایشان را بیان داشت: قنواء بنت رشید، ام ایمن، حبابه و البیه، سمیه (مادر عمار یاسر)، زبیده، ام خالد احمسیه، ام سعید حنفیه، صبانہ ماشطه، ام خالد جُهیته. اثبات الهداء، ج ۳، ص ۵۷۵. ۲- تهذیب الاحکام، شیخ طوسی، ج ۷، ص ۴۰۵. (صفحه ۲۲) موعود اشاره شده است، ۱ جدای از تاکید بر شایسته گزینی، دلیلی بر مبارزه با قومیت گرایی است؛ ویژگی منفی ای که اعراب و بسیاری از نژادها بر آن پای می فشارند. البته به جز ۳۱۳ یار اصلی، اعراب مؤمن و لایق در زمره اصحاب عمومی مهدی علیه السلام خواهند بود.

شعار سپاه

شعار هر جمع و سپاهی برخاسته از بینش، معرفت و شعور آنان است و سمت و سوی حرکت ایشان را عیان می سازد. «یا لثارات الحسین» یکی از شعارهای نمادین و برجسته یاران مهدی علیه السلام است. یعنی: ای خونخواهان حسین علیه السلام! بپاخیزید. این شعار انتقام - که یکی از محوری ترین آرمانهای شیعه در راستای اصلاح امت، پیرایش انحراف و شکل گیری یک جامعه دینی در سراسر * * * * ۱- امام باقر علیه السلام: «اصحاب القائم ثلاثمائة و ثلاثه عشر رجلا، اولاد العجم...». بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۶۹. امام صادق علیه السلام: «فان لهم خبر سوء، اما انه لا يخرج مع القائم منهم احد»؛ برای آنها (اعراب) خبر بدی هست، مگر نه اینست که حتی یک نفر هم از آنها با قائم خارج نمی شود. همان، ج ۵۲، ص ۳۳۳. (صفحه ۲۳) جهان است - سرداده خواهد شد، و به قرنهای انتظار پایان خواهد داد؛ انتظاری که همواره با این دعا همراه بوده است: «أَيْنَ الطَّالِبِ بِدَمِ الْمَقْتُولِ بِكَرْبَلَاءَ» ۱ کجاست آن که از خون شهید کربلا- انتقام خواهد کشید. «أَنْ يَرُزُقَنِي طَلَبَ تَارِكٍ مَعَ إِمَامٍ مَنْصُورٍ مِنْ أَهْلِ بَيْتِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ» ۲ ازو درخواست می کنم که روزی من گرداند تا با امام منصور از اهل بیت محمد (ص) خونخواه تو باشم. * * * * ۱- فرازی از دعای ندبه. ۲- فرازی از زیارت عاشوراء. (صفحه ۲۴)

فصل سوم؛ نشانه ها

اشاره

(صفحه ۲۵) «پدر و مادرم فدای یک گروه اندکی باد که اسامی آنها در آسمانها معروف و در زمین ناشناخته است.» ۱ زیبایی شناسی شخصیت اصحاب، هر شیفته ای را به شناخت جلوه های رفتاری و توانمندیهای ایشان می کشاند. بی شک نشان یار موعود بر سینه اصحابی زبینه خواهد بود که ویژگیها و برجستگیهای خاص، آنان را از دیگران ممتاز ساخته باشد. * * * * ۱- امام علی علیه السلام: «.. الا بابی و امی من عدۀ (قلیلة)، اسماوهم فی السماء معروفۀ و فی الارض مجهولۀ». ینابیع الموده، ص ۵۱۲. (صفحه ۲۶) ستاره ها همه شب زنده دار خورشیدند که تا طلوع سحر، بیقرار خورشیدند ز جلوه های رخ تابناکشان پیداست که این خجسته دلان از تبار خورشیدند ۱ جلوه هایی از «نشانه ها» و اوصاف یاران جوان را در کلام حیاتبخش معصومان نظاره می کنیم:

دلباختگی به خدا

خدا جویی، پارسایی و پیوند با پروردگار، با حیات یاران موعود آمیخته است؛ امیر مؤمنان علیه السلام آنان را «گنج» نامیده، میفرماید: «مردانی مومن هستند که خدای را به شایستگی شناخته اند.» ۲ علی علیه السلام ضمن تشبیه دل ایشان به مشعل های

نورانی، ۳ از ذکر پیوسته آنان یاد می‌کند: «بر فراز مرکب‌ها، خدا را تسبیح می‌گویند». ۴ امام صادق علیه السلام در وصفشان می‌فرماید: «مردانی که گویا دل‌هایشان پاره‌های آهن است، غبار تردید در ذات مقدس خدای خاطرشان را نمی‌آلاید. سبک خواب و شب زنده دارند و در نماز بسان زنبور * * * * ۱- عزیزالله خدامی. ۲- ینابیع الموده، ص ۴۴۹. ۳- «کان قلوبهم القنادیل». بحارالانوار، ج ۵۲، ۳۰۸. ۴- «یسبحون علی خیولهم». همان. (صفحه ۲۷) عسل زمزمه می‌کنند.. همانند چراغ‌های فروزانند؛ گویا دل‌هایشان نور باران است، از ناخشنودی پروردگارشان هراس دارند، برای شهادت دعا می‌کنند و آرزومند کشته شدن در راه خداوند». ۱ و حضرت باقر علیه السلام نیز از مناجات مرید و مراد می‌گوید: «مهدی علیه السلام) چون بر فراز نجف برآید، به یاران خطاب کند: امشب را به عبادت به روز آورید، آنان برخی در رکوع و برخی در سجده شب را به سحر می‌رسانند و به درگاه خدا تضرع می‌کنند». ۲ این ویژگی، برخاسته از قابلیت‌های معنوی ایشان است؛ آنگونه که امام حسن عسکری علیه السلام می‌فرماید: «خداوند آنان را از سرشتی پاک و ریشه‌ای پاکیزه و گران‌بها آفریده است، دل‌هایشان از کینه و دشمنی پیراسته، رخسارشان برای پذیرش حق آماده است و سیمایشان با نور فضل و کمال آراسته، آیین حق رامی‌پرستند و از اهل حق پیروی می‌کنند». ۳ و براستی ایشان، تفسیر این کلام مولایمان علی علیه السلام * * * * ۱- «رجال کان قلوبهم زبر الحديد، لایشوبها شک فی ذات الله.. لاینامون اللیل، لهم دوی فی صلاتهم کدوی النحل.. کالمصابیح، کان قلوبهم القنادیل وهم من خشیه الله مشفقون، یدعون بالشهاده و یتمنون ان یقتلوا فی سبیل الله». بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۳۰۸. ۲- «حتی اذا سعد النجف، قال لاصحابه: تعبدوا هذه، فیتتون بین راکع و ساجد، یتضرعون الی الله حتی اذا اصبح». بحارالانوار، ج ۵۳، ص ۷. ۳- بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۳۵. (صفحه ۲۸) هستند که: «دیده‌هاشان به تفسیر قرآن که شنوند روشن شود، بام و شام جام‌های حکمت نوشتند (و در تکمیل نفس بکوشند)». ۱ مردان خدا جز ز خدا دل بیریدند در آینه جز چهره محبوب ندیدند چون عاشق دلخسته کشیدند بسی هجر تا جام وصال از کف معشوق چشیدند ۲

فرمانبری و شیدایی

آنان در اطاعت و پیروی از مهدی علیه السلام زبان زدند، بدان حد که: «در برابر فرمان امامشان از بنده مطیع، مطیع تر هستند». ۳ و در توصیفی دیگر: «پر تلاش و کوشا در پیروی از (امام) می‌باشند». ۴ عشق و شیدایی یاران، به عنوان شیرازه اصلی این پیوند، فرمانبری را با دل تک تک ایشان گره می‌زند، این دل‌بستگی در کلام پیشوایان معصوم چنین تبیین * * * * ۱- «و یرمی بالتفسیر فی مسامعهم. و یُعَبِّقُونَ کأس الحکمة بعد الصّیْبوح». نهج البلاغه، خطبه ۱۵۰، ص ۱۴۶. ۲- قاسم رسا. ۳- «هم اطوع من الامه لسیدها». بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۳۰۸. ۴- «کدادون مجدون فی طاعته». عیون اخبار الرضا علیه السلام، ج ۱، ص ۶۳. (صفحه ۲۹) شده است: «سوارانی با نشان و پرچم، برای تبرک دست بر زین مرکب امام می‌سایند و در گرد امام می‌درخشد، با جان و دل او را در جنگ‌ها یاری کرده، و آنچه طلب کند، کفایت می‌کنند». ۱ و در منظر امام علی علیه السلام: «به هنگام نبرد، پروانه وار شمع وجود امام را در میان گرفته، محافظت می‌کنند». ۲ یک قطره چشیدیم ز مینای محبت گشتیم فنا در دل دریای محبت از خویش رهیدیم و به دلدار رسیدیم تا گام نهادیم به صحرای محبت ۳ امام جواد علیه السلام نیز به سخت کوشی آنان در پیروی از مهدی علیه السلام اشاره می‌نماید: «آنها سلشجورانی شجاع هستند که در اطاعت خدا و قائم سختکوشند». ۴ همچنین امام حسن عسکری علیه السلام در وصف یاران مهدی علیه السلام اینگونه با فرزند خود سخن می‌گوید: * * * * ۱- «کان علی خیولهم العقبان، یتمسحون بسرچ الامام یطلبون بذلک البرکه و یحفون به و یقونه بانفسهم فی الحروب و یکفونه ما یرید منهم». بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۳۰۸. ۲- «یحفون به یقونه بانفسهم فی الحرب». همان. ۳- محمود شاهرخی. ۴- «هم کرارون مجدون فی طاعه الله». بشاره الاسلام، ص ۹. (صفحه ۳۰) «روزی را می‌بینم که پرچم‌های زرد و سفید در کنار کعبه به اهتزاز در آمده، دست‌ها برای بیعت، پی در پی صف

کشیده اند، دوستان باصفا کارها را چنان به نظم و ترتیب در آورده اند که همچون دانه های دُرّ گرانها که در رشته ای قرار گیرند، شمع وجودت را احاطه کرده اند و دستهایشان برای بیعت با تو در کنار حجرالاسود به هم می خورد.»^۱

بصیرت و بینش

آگاهی و روشن بینی همراهان مهدی علیه السلام سبب می شود که آنان اسیر تندباد ترفند، شایعه و تهدید نگشته، تن به شبهه و شک ندهند و با بیمه بصیرت، صراط مستقیم را پیمایند و فتنه های کور را از بُن برکنند. حضرت علی علیه السلام می فرماید: «چون فرمان خدا آزمایش را به سر آورد، شمشیرها در راه حق آختند و بصیرتی را که در کار دین داشتند آشکار کردند، طاعت پروردگارشان را پذیرفتند و فرمان واعظشان را شنیدند.»^۲ * * * * ۱- بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۵۰-۲. شرح نهج البلاغه، ج ۹، ص ۱۳۰. (صفحه ۳۱)

قدرت و شجاعت

یاران مهدی علیه السلام توان و قوت چهل مرد دارند؛ شیران میدان رزمند و جانهایشان از خار سنگ محکم تر. امام صادق علیه السلام می فرماید: «لوط پیامبر از این سخن خود که به دشمنان گفت: «ای کاش نیروی قدرتمندی علیه شما داشتم یا به استوانه ای محکم پناه می بردم» آرزوی نیرویی همانند نیروی قدرتمند مهدی موعود علیه السلام و یاران او را داشت، که یک تن از آنان توان چهل مرد را دارد، آنان دلهای استوارتر از پاره های آهن دارند و چون از برابر کوهها بگذرند صخره ها به لرزه در آیند، شمشیرها را غلاف نمی کنند تا آن هنگام که خداوند بخواهد و خشنود شود.»^۱ امام ششم در گفتاری دیگر به این نکته اشاره می نماید که: «یاران قائم هر یک توان خود را برابر با سیصد نفر می بیند.»^۲ بی شک این دو تشبیه، از قدرت فراوان آنان حکایت دارد. پیامبر(ص) اصحاب موعود را از بهترین سوار کاران * * * * ۱- کمال الدین، ج ۲، ص ۶۷۳-۲. دلائل الامامة، ص ۳۲۰. (صفحه ۳۲) روی زمین می داند. ۱ امام باقر علیه السلام در بیگانه بودن آنان با ترس، چنین بیان می دارد: «هنگامی که قائم ما قیام کند و مهدی ظهور نماید، جرأت و دلیری هر یار او از شیر بیشتر می گردد.»^۳ آنان بی محابا در صحنه کارزار می تازند زیرا که: «دلهایشان چون قطعه فولاد می شود که اگر با آن دل، خود را به کوه بزنند آنرا از جای می کنند.»^۴ «دلهایی چون فولاد دارند، در هر سو - تا مسافت یک ماه - ترس بر دلهای دشمنان سایه می افکند.»^۴ پیشوای پنجم در تفسیر آیه [أُولَىٰ بَأْسٍ شَدِيدٍۭ] می فرماید: «همانا قائم و یارانش هستند؛ آنان سخت نیرومندند.»^۶ البته راز توانمندی و دلیری یاران جوان مهدی علیه السلام در درک طیب دلها و حضور در محفل شفا بخش جانها نهفته است: «هر کس که قائم اهل بیت مرا درک کند، اگر بیمار * * * * ۱- «هم من خیر فوارس علی ظهر الارض».^۷ ر.ک: الزام الناصب. ۲- «..فاذا قام قائمنا و ظهر مهدينا كان الرجل أجراً من ليث».^۸ حلیة الاولیاء، ج ۳، ص ۱۸۴-۳. بشارة الاسلام، ص ۲۲۴-۴. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۰۸-۵. سوره اسراء، آیه ۵. ۶- بحار، ج ۵۱، ص ۵۷. (صفحه ۳۳) باشد بهبودی می یابد و اگر ناتوان باشد نیرومند می شود.»^۱ مرا پرسى که چونى؟ چونم اى دوست؟! جگر پر درد و، دل پر خونم اى دوست! شنیدم: عاشقان را مى نوازی مگر من ز آن میان بیرونم اى دوست؟! نگفتی: گر بیفتی گیرمت دست؟ از این افتاده تر کاکونم اى دوست؟!^۲

دوستی و ایثار

لطف و صفا بر دوستی یاران صبح سایه می گستراند، بدان حد که تفسیر واقعی همدلی و هم رازی را می توان در آینه انس آنان نظاره کرد؛ پیشوای یازدهم علیه السلام ایشان را «دوستان باصفا» می نامد.^۳ امام باقر علیه السلام می فرماید: «زمان قیام قائم، دوران رفاقت و همدلی فرا رسد؛ مرد به سراغ مال برادر رفته حاجت خود بگیرد و احدی او را منع نکند.»^۴ * * * * ۱- «من ادرك

القائم اهل بیته، من ذی عاھة بری ء و من ذی ضعف قوی.» بشارة الاسلام، ص ۲۴۳-۲- نظامی گنجوی. ۳- بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۵. ۴- «اذا قام القائم جاءت المزاملة و يأتي الرجل الى كيس اخيه فيأخذ حاجته لايمنعه.» بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۷۲. (صفحه ۳۴) اوج محبت ایشان در این کلام معصوم جلوه گر است: «گویا یک پدر و مادر آنان را پرورانده اند، دل‌های آنان از محبت و خیرخواهی به یکدیگر آکنده است.» پیامبر بزرگ اسلام (ص) این انس و الفت را یک عطیه الهی دانسته، می فرماید: «خداوند دل‌های آنها را با هم مهربان می کند.» ۱

نظم و ترتیب

یکپارچگی و هماهنگی، تدبیر و نظم، سیره عملی و پیام رفتاری یاران مهدی علیه السلام است، حرکت و سکون، آرامش و پیشرفت و عملکرد آنان با نظم آراسته شده است؛ شیوه پسندیده ای که امیرمؤمنان علیه السلام از آن چنین یاد می کند: «گویا آنان را می نگرم؛ زی و هیأتی یکسان، قد و قامتی برابر، در جمال و برازندگی همانند و هم لباسند.» ۲ امام حسن عسکری علیه السلام نیز این ویژگی یاران را به فرزند دل‌بندش خبر می دهد: «دوستان باصفا کارها را چنان به نظم و * * * * ۱- «يُؤلف الله قلوبهم». بشارة الاسلام، ص ۵۴-۲- «کانی انظر اليهم و الزی واحد و القد واحد و الجمال واحد و اللباس واحد.» ملاحم، ص ۱۴۸. (صفحه ۳۵) ترتیب در آورده اند که همچون دانه های در گرانها که در رشته ای قرار گیرند، شمع وجودت را احاطه کرده اند.» ۱ بی مرگ سواران شب حادثه هایید خورشید نگاهید و در آفاق رهایید مرداب کجا فرصت پیدا شدنش هست آنگاه که چون موج از این بحر برآیید در سینه تان زهره صد موج نهفته است حالی که سبک بارتر از ابر شما یید شب تا برسد یاد شما می رسد از راه در یاد شما یید که آینه مایید. ۲ * * * * ۱- بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۵-۲- سلمان هراتی. (صفحه ۳۶)

فصل چهارم؛ امیران نور

اشاره

(صفحه ۳۷) «خداوند شرق و غرب جهان را بدست آنها فتح می کند.» ۱ پس از استقرار حاکمیت دولت عدالت گستر اهل بیت علیهما السلام در گیتی بدست قائم آل محمد (ص)، اداره سیاسی هر بخش از ساختار مدیریتی حکومت مهدی علیه السلام به عهده یاری از یاران او گذارده می شود؛ جلوه هایی از توان مدیران جوان را نظاره می کنیم: وارثان زمین حاکمیت عدل و برچیده شدن ظلم، یک وعده حتمی الهی است که با ظهور موعود، جهان شاهد تحقق * * * * ۱- امام باقر علیه السلام: «يفتح الله لهم مشارق الارض و مغاربها». منتخب الاثر، ص ۴۵۵. (صفحه ۳۸) این بشارت خواهد بود: [وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزُّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ]. ۱ و به تحقیق، در زبور پس از تورات نوشتیم که زمین را بندگان شایسته ما به ارث خواهند برد. شکافنده دانش و مفسر راستین قرآن، امام محمد باقر علیه السلام در تفسیر این آیه می فرماید: «همانا (مراد از این آیه) مهدی علیه السلام و یارانش می باشند.» ۲ رهگذر درنگی کن باز هم بهار آید یاسمن زند لبخند نسترن به بار آید می رود خزان اینک تا به لطف فروردین نقش زندگانی در قاب روزگار آید باغ را به بر زبید غنچه های داودی سبزه را سزاوار است لاله در کنار آید ابر در خروش آید خون گل به جوش آید با سپاه اهریمن روز کارزار آید آب را به خاک افشان باغ را گلاب افشان مژده ده گلستان را صبح ماندگار آید رهبری کند خورشید کاروان گلها را تا به باغ پیروزی گل به جای خار آید * * * * ۱- سوره انبیاء، آیه ۱۰۵. ۲- مرآة العقول، مجلسی، ج ۳ ص ۲۱. ۳- سیمین دخت وحیدی. (صفحه ۳۹)

دولتمردان محبوب

یاران موعود حاکمان و دولتمردان حکومت جهانی حضرت حجت علیه السلام هستند؛ کارگزارانی توانا که مردم به حاکمیت آنان خرسندند. امام صادق علیه السلام می فرماید: «در میان شیعیان ما در حکومت قائم علیه السلام افرادی هستند که ارکان و حاکمان زمین اند و به هر یک از آنها توان چهل مرد داده شود.»^۱ ایشان بر اریکه دل مردم جهان حکم می رانند، بدان حد که پیروی و همسویی یک ارزش همگانی شمرده خواهد شد حتی برای طبیعت! امام باقر علیه السلام چنین بیان می دارد: «هیچ چیزی در جهان باقی نمی ماند مگر آنکه مطیع و پیرو (یاران موعود) خواهد شد، حتی حیوانات زمین و پرندگان آسمان! همگان رضای ایشان را در هر امری جستجو می کنند؛ بخشی از زمین بر جای دیگر مباحثات می کند و می گوید: امروز یکی از یاران قائم علیه السلام بر من گام نهاد و از اینجا گذشت!»^۲ * * * * ۱- «يَكُونُ مِنْ شِيعَتِنَا فِي دَوْلَةِ الْقَائِمِ سَيَامُ الْأَرْضِ وَ حُكَّامُهَا يُعْطَى كُلُّ رَجُلٍ مِنْهُمْ قُوَّةَ أَرْبَعِينَ رَجُلًا». اختصاص، ص ۸. ۲- «..فليس من شىء الا- و هو مطيع لهم، حتى سباع الارض، و سباع الطير، يطلب رضاهم فى كل شىء حتى تفخر الارض على الارض و تقول: مَرَّ بى اليوم رجل من اصحاب القائم عليه السلام». كمال الدين، ج ۲، ص ۶۷۳، حلیه الابرار، ج ۶۸۵. (صفحه ۴۰) امام در فرازی دیگر می فرماید: «گویا یاران مهدی علیه السلام را می بینم که بر شرق و غرب عالم مسلط شده اند و هیچ چیزی نیست مگر آنکه مطیع آنها می باشد.»^۱ امام صادق علیه السلام نیز از حکمرانی آنان می گوید: «آنها پرچم دارانی هستند که از جانب خدا در روی زمین بر بندگان او حکومت می کنند.»^۲ با توجه به گونه های مختلف اداره و سرپرستی در ساختار مدیریتی مهدی علیه السلام، حضور اصحاب موعود نیز بر اساس شایستگی و کار آمدی، متنوع می باشد، در روایت ذیل به یکی از مدیرتها اشاره شده است: «آنان قاضیان و حاکمان بر روی زمین اند.»^۳ کاردانی و هوشیاری این ویژگی مهم را نخست از منظر پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می نگریم: «ایشان مردانی کاردان و کارسازند.»^۴ امام باقر علیه السلام در بیان هوشیار بودن یاران، * * * * ۱- «كَأَنِّي بِأَصْحَابِ الْقَائِمِ عَلَيْهِ السَّلَامِ وَ قَدْ أَحَاطُوا بِمَا بَيْنَ الْخَافِقِينَ فَلَيْسَ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا وَهُوَ مُطِيعٌ لَهُمْ». كمال الدين، ص ۶۷۳. ۲- «هم اصحاب الاوليه و هم حکام الله على خلقه». كمال الدين، ج ۲، ص ۶۷۳. ۳- «هم القضاة و الحكام على الناس». الزام الناصب، ص ۱۹۹. ۴- «..و رجال مسومه». بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۱۰. (صفحه ۴۱) می فرماید: «خداوند آنان را در کتاب خود، هوشیار توصیف کرده است: [إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْمُتَوَسِّمِينَ ۲ ۱] مثل درخت و سنگ در رهگذار باد در انتظار آمدن ایستاده ایم فردا به شهر نور می آیی از راه ستاره از راه آفتاب با دشمنان چو موج خروشان با ما ولی به مهربانی یک جویبار نرم رفتار می کنی ۳] [و ما ارسِلناکَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ]. ۴- * * * * ۱- سوره حجر، آیه ۷۵؛ به یقین در این (سرگذشت) برای هوشیاران عبرت‌هاست. ۲- «فقد وصفهم الله بالتوسم فى كتابه: ان فى ذلك لآيات للمتوسمين». اثبات الهداء، ج ۳، ص ۵۸۵. ۳- سلمان هراتی. ۴- سوره انبیاء، آیه ۱۰۷. (صفحه ۴۲)

فصل پنجم؛ گام در گام گل

اشاره

(صفحه ۴۳) «خدایا، درود فرست بر مولا و سرورم صاحب الزمان، و مرا از یاران، پیروان، مدافعان و نصرت کنندگانش قرارده، از آنان که در رکابش شربت شهادت می نوشند، باشوق و رغبت، بی هیچگونه کراهت.»^۱ هادیان، همواره آرزومند همراهی آن حضرت بوده اند و همه گاه دوستان و شیفتگان را بر «گام در گام گل» نهادن توصیه فرموده اند. مصلحت دیدن آنست که یاران همه کار بگذارند و خم طزه یاری گیرند خوش گرفتند حریفان سر زلف ساقی گر فلکشان بگذارد که قراری گیرند * * * * ۱- «فصل علی مولاى و سیدی صاحب الزمان واجعلنی من أنصاره و أشیاعه و الدائین عنه واجعلنی من المستشهدین بین یدیه طائعا غیر مکره.» مفاتیح الجنان. ۲- حافظ شیرازی. (صفحه ۴۴)

انتظار و آماده بودن نخستین شرط وفاداری است، آراستگی رفتار و پیرایش کردار و همانندسازی جلوه های زندگی با الگوهای پذیرفته شده امام، نمادهای آمادگی است. «هر یک از شما خودش را برای خروج قائم آماده کند و لو با تهیه یک تیر، که اگر خداوند این آمادگی را در نیت شما ببیند امیدوار هستم که خداوند در اجلتان مهلت دهد تا ظهور او را درک کرده از اعوان و انصار آن بزرگوار باشید.»^۱ زیباترین اثر انتظار همراه با آمادگی، شکل دهی شخصیت و ساماندهی زندگی بر اساس معیارهای دینی است، در اینصورت شایسته این بشارت خواهیم بود: «خوشا بحال پیروان قائم؛ آنانکه در دوران غیبت، ظهورش را به انتظار می کشند و در عصر ظهورش در پیروی از او پای می فشارند، آنان اولیاء خداوند هستند که نه ترسی در دل و نه از چیزی واهمه دارند.»^۲ * * * *
 * ۱- امام صادق علیه السلام: «لِیُعَدَّنَ أَحَدُكُمْ لَخُرُوجِ الْقَائِمِ وَ لَوْ سَهْمًا، فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى إِذَا عَلِمَ ذَلِكَ مِنْ نَيْتِهِ رَجُوتَ لِأَنَّ يُنْسَى فِي عَمْرِهِ حَتَّى يَدْرِكَهُ (فِيكونَ مِنْ اَعوانِهِ وَ اَنْصارِهِ). بحار، ج ۵۲، ص ۳۶۶. ۲- امام صادق علیه السلام: «طوبی لشیعۀ قائمنا المنتظرین لظهوره فی غیبتہ و المطیعین له فی ظهوره، اولئک اولیاء اللہ الذین لا- خوف علیهم و لا- هم یحزنون». نورالثقلین، ج ۱، ص ۷۸۱. (صفحه ۴۵)

رسم دوستی

دوستی مهدی موعود علیه السلام، همراهی و متابعت او را می طلبد تا توفیق «یار» بودن به جوان ارزانی داده شود، بنابراین با درنگ در «نشانه ها» می توان خود را محک زد، ناسره را زدود و حریم دل را برای درک قائم آذین بست و به «انتظار» موعود مهیا شد؛ انتظاری که امام صادق علیه السلام چنین از آن یاد می کند: «بخدا سوگند من اگر آن روز را درک می کردم جانم را برای حضرت صاحب الامر علیه السلام فدا می کردم.»^۱ و در گفتاری دیگر می فرماید: «اگر او را درک می کردم، تمام عمرم را در خدمتگذاری او می گذراندم.»^۲ این کلام امیرمؤمنان علی علیه السلام را می توان به عنوان منشور جوان، دلیل و راهنمای راه دانست؛ چه در عصر غیبت و چه در عصر ظهور؛ امام فرمود: «از او تخلف نکن اگر او را درک کنی، از او مگذر اگر بسوی او هدایت شدی.»^۳ * * * *
 * ۱- «اما انی لو ادرکت ذلك لاستبقت نفسی لصاحب هذا الامر.» غیبة النعمانی، ص ۱۴۵. ۲- امام صادق علیه السلام: «لو ادرکتہ لخدمته ایام حیات.» بحارالانوار، ج ۵۱، ص ۱۴۸. ۳- «لاتتنن عنه اذا وفقت له و لاتجزنّ عنه اذا هدیت الیه.» همان، ص ۲۱۲. (صفحه ۴۶) سایه حق بر سر بنده بود عاقبت جوینده یابنده بود گفت پیغمبر که چون کوبی دری عاقبت زآن در برون آید سری چون نشینی بر سر کوی کسی عاقبت بینی تو هم روی کسی جمله دانند این اگر تو نگروی هرچه می کاریش روزی بدروی ۱ کلام را با چند فراز از «دعای عهد» به پایان می بریم؛ * بارخدا یا! ما را از یاوران و کمک کنندگان و مدافعان وی قرار ده؛ آنانی که از پی انجام مقاصدش شتافته، اوامرش را امتثال کرده، به حمایت او برخاسته و به سوی اراده اش مشتاقانه سبقت می گیرند. و در حضور حضرتش به درجه رفیع شهادت می رسند. * پروردگارا! اگر میان من و او مرگ جدائی افکند، پس مرا از قبر برانگیز؛ در حالی که کفنم را ازار خود کرده و شمشیرم را از نیام برکشیده و لیبیک گویان * * * * ۱- جلال الدین رومی. (صفحه ۴۷) دعوتش را - که اطاعتش بر تمام مردم شهر و دیار عالم لازم است - اجابت کنم. * ای خدا! آن طلعت بلند بالا و چهره زیبا را به من بنما، و او را از پرده غیبت پدیدار کن، و بر چشمانم با نگاهی که بر او می افکنم سرمه کش. آمین ربّ العالمین